

Beantwoording technische vragen van Duisenberg rapporteurs onderzoek cie Beheer

1. In de jaarstukken 2019 lezen wij de streefwaarde van 358 HA en de realisatie van 374 ha met een realisatie in 2018 van 373 ha. Vervolgens volgt in de begroting 2020 een doelstelling van de totale grondoppervlak van 374 ha en in de begroting van 2021 een doel van 375 ha.

- 1a. Waardoor ontstaat de plotselinge sprong in het aantal hectare groen, beginnend in 2018?

In de programmabegroting 2018 staat als oppervlak voor het openbaar groen vermeld 357 ha en in het jaarverslag 2018 wordt als oppervlak openbaar groen 373 ha vermeld. De oorzaak van het ontstaan van deze sprong is niet geheel duidelijk, zie verder onder onder 1b. In eerdere programmabegrotingen en jaarverslagen worden geen data vermeld.

- 1b. In eerdere programmabegrotingen en jaarverslagen worden geen data vermeld. Is hier sprake van een typfout of is er een verklaring voor dat er binnen een jaar tijd 16 ha groen oppervlak bij zijn gekomen?

Het bijhouden van data van het groen en bomen vindt, voor wat betreft nieuwe aanleg, plaats op basis van gevalideerde revisiegegevens. Dit is in de praktijk een kwetsbaar proces omdat de aanlevering van revisie een 'sluitpost' van een project is en in tijd vaak 'na-ijlt'. Het niet of onvolledig aanleveren van revisie gegevens hebben direct effect op de volledigheid en actualiteit van de data in de bronsystemen. Voor 2018 kan dit een mogelijke verklaring zijn van de plotselinge ophoging van het groenareaal.

2. Wat wordt in Haarlem geclassificeerd en geschaald onder groen binnen het totale grondoppervlak?

In de programmabegroting en jaarverslag wordt een onderscheid gemaakt in het totale groenoppervlak van Haarlem, dit is alles inclusief kleinschalig groen in de wijken, de parken en de groene gebieden van de stadsrand zoals Poelpolder en Hekslootpolder. Daarnaast wordt het aantal ha snippergroen in de wijken en de plantsoenen benoemd. Voor een verdeling in de diverse groencategorieën zie de bijlage (Zip-file).

3. Er zijn drie effect indicatoren; namelijk: 1. Grondoppervlak van de openbare ruimte in ha, 2. Aantal bomen in de openbare ruimte, 3. De leefruimte voor natuur neemt toe.

- 3a. Hoe ziet, uitgewerkt per effect indicator, deze gemeentelijke registratie eruit? Wat voor soort registratie betreft dit?

Voor de registratie van informatie over het grondgebied van de gemeente Haarlem en de openbare ruimte zijn geografische registratie systemen (GIS) in gebruik.

- 3b. En op welke manier wordt de registratie gedaan?

In relatie tot de effect indicatoren over groen en bomen zijn dit:

- I. Een GIS-systeem waarin de wettelijk verplichte informatie, over de topografie van het groen en de bomen, in de basisregistratie grootschalige topografie (BGT) is vastgelegd.
- II. Een GIS-systeem waarin de administratieve informatie, over de objecten in de openbare ruimte, in de kernregistratie beheer openbare ruimte (BOR) is vastgelegd.
- III. Een GIS-systeem waarin de afbakening van de beheergrenzen van het gemeentelijk grondbezit, tussen de afdelingen BBOR, Vastgoed en JOS, in de kernregistratie

'beheergrenzenkaart' is vastgelegd. Het eigendom van deze 'kaart' is binnen het fysiek domein niet belegd. De data is dan ook niet gevalideerd.

- IV. Een GIS-systeem waarin de afbakening van de structuurkaart van de openbare ruimte, gebaseerd op de nota Basiskwaliteit, in de kernregistratie 'structuurkaart' is vastgelegd. Het eigendom van deze 'kaart' is binnen het fysiek domein niet belegd. De data is dan ook niet gevalideerd.

3c. Hoe ziet de data eruit?

Een export van de brondata is als bijlage toegevoegd bij het antwoord op vraag 2. Het betreft hier een handmatige export naar een Microsoft Excel formaat. Ook de vertaling van de data in een zogenaamde 'draaitabel' is handmatig uitgevoerd. Het is aan te bevelen om dit proces te gaan automatiseren. In het verlengde hiervan is het ook aan te bevelen om voor de ontsluiting van de resultaten een zogenaamd 'dashboard' in te richten in de applicatie voor de interactieve presentatie van stuurinformatie.

3d. En op welke manier wordt de registratie gedaan?

Voor zowel de hierboven beschreven wettelijke – als gemeentelijke registraties geldt dat de werkprocessen voor de inwinning en inwerking van de data beschreven zijn. Deze werkprocessen zijn ontsloten in de Haarlemse processendatabase (in het BPMN-model) en worden jaarlijks geactualiseerd. De verantwoording over deze actualisatie maakt onderdeel uit van de ENSIA-rapportage over de BGT. De BGT en BOR-processen maken daarnaast onderdeel uit van de twee grote ketenprocessen. Deze twee processen zijn eind 2019 bestuurlijk vastgesteld. Deze processen zijn echter nog niet gedigitaliseerd en ontsloten. Het betreft:

- I. Planproces: beheer en onderhoud van de openbare ruimte;
 - II. Planproces: ontwikkeling van nieuwe openbare ruimte.
4. Er zijn vier prestatie indicatoren; namelijk: 1. Oppervlak openbaar groen in parken en groengebieden in ha, 2. Oppervlak ecologisch beheerd groen, 3. Grondoppervlak wijk- en buurtgroen in ha exc. parken en groengebieden, 4. Aantal nieuw aangeplante bomen in de openbare ruimte.

4a. Hoe ziet, per prestatie indicator, de gemeentelijke registratie eruit? Wat voor soort registratie betreft dit? En op welke wijze wordt registratie gedaan en bijgehouden?

De prestatie indicatoren zijn gevuld op basis van data in de bronsystemen; een export van de brondata, inclusief de bijbehorende draaitabel, is als bijlage toegevoegd bij het antwoord op vraag 2.

4b. Wat voor soort registratie betreft dit?

In relatie tot de prestatie indicatoren over groen en bomen zijn dit:

- I. Een GIS-systeem waarin de wettelijk verplichte informatie, over de topografie van het groen en de bomen, in de basisregistratie grootschalige topografie (BGT) is vastgelegd.
- II. IS-systeem waarin de administratieve informatie, over de openbare ruimte, in de kernregistratie beheer openbare ruimte (BOR) is vastgelegd.
- III. Een GIS-systeem waarin de afbakening van de beheergrenzen van het gemeentelijk grondbezit, tussen de afdelingen BBOR, Vastgoed en JOS, in de kernregistratie

'beheergrenzenkaart' is vastgelegd. Het eigendom van deze 'kaart' is binnen het fysiek domein niet belegd. De data is dan ook niet gevalideerd.

- IV. Een GIS-systeem waarin de afbakening van de structuurkaart van de openbare ruimte, gebaseerd op de nota Basiskwaliteit, in de kernregistratie 'structuurkaart' is vastgelegd. Het eigendom van deze 'kaart' is binnen het fysiek domein niet belegd. De data is dan ook niet gevalideerd.

4c. En op welke wijze wordt registratie gedaan en bijgehouden?

Voor zowel de hierboven beschreven wettelijke – als gemeentelijke registraties geldt dat de werkprocessen voor de inwinning en inwerking van de data beschreven zijn. Deze werkprocessen zijn ontsloten in de Haarlemse processendatabase (in het BPMN-model) en worden jaarlijks geactualiseerd. De verantwoording over deze actualisatie maakt onderdeel uit van de ENSIA-rapportage over de BGT. De BGT en BOR-processen maken daarnaast onderdeel uit van de twee grote ketenprocessen. Deze twee processen zijn eind 2019 bestuurlijk vastgesteld. Deze processen zijn echter nog niet gedigitaliseerd en ontsloten. Het betreft:

- i. Planproces: beheer en onderhoud van de openbare ruimte;
 1. De bijhouding van data van het groen en bomen is, voor wat betreft het dagelijks onderhoud, belegd bij de onderhoudspartner Spaarnelanden en haar onderaannemers. De inwinning vindt digitaal plaats met speciaal daarvoor ingerichte veldcomputers.
 2. De bijhouding van data van het groen en bomen vindt, voor wat betreft groot onderhoud, plaats op basis van gevalideerde revisiegegevens. Dit is in de praktijk een kwetsbaar proces omdat de aanlevering van revisie een 'sluitpost' van een project is en in tijd vaak 'na-ijlt'. Het niet of onvolledig aanleveren van revisie gegevens hebben direct effect op de volledigheid en actualiteit van de data in de bronsystemen.
- ii. Planproces: ontwikkeling van nieuwe openbare ruimte.
 1. Het bijhouden van data van het groen en bomen vindt, voor wat betreft nieuwe aanleg, plaats op basis van gevalideerde revisiegegevens. Dit is in de praktijk een kwetsbaar proces omdat de aanlevering van revisie een 'sluitpost' van een project is en in tijd vaak 'na-ijlt'. Het niet of onvolledig aanleveren van revisie gegevens hebben direct effect op de volledigheid en actualiteit van de data in de bronsystemen.

5. In de begroting 2020 wordt gesproken over een verhoging van de hoeveelheid ha groen oppervlak; er is echter geen cijfermatige verhoging vastgelegd in deze begroting.

5a. Op welke wijze wordt de toename inzichtelijk gemaakt?

In de programmabegroting 2020 staat onder doel bij 5.1: Toename groen in openbare ruimte van Haarlem. Hier wordt onder verstaan de toename gemeten aan de hand van het totaal aan groenoppervlak in de openbare ruimte en daarnaast de toename van het aantal bomen.

5b. Waar valt de verhoging van het grondoppervlak uit op te maken?

Er is geen cijfermatige voorspelling voor de toename van het groenoppervlak te geven. De verwachting is dat het openbaar groen bij ongewijzigd beleid maar spaarzaam in oppervlak zal toenemen, immers Haarlem is dicht bebouwd en de verdichting neemt de komende jaren nog toe door de realisering van nieuwe woningen. Bij ongewijzigd beleid zal de toename van het oppervlak openbaar groen zich met name beperken tot kleinschalig groen in de wijken (gevelgroen, kleine plantsoenen). Mogelijk zullen in de komende jaren nog enkele percelen land in de stadsrand die nu nog een agrarische bestemming hebben, kunnen worden verworven waardoor het oppervlak openbaar groen nog zou kunnen toenemen.

6. Bij het lezen van de meest recente versie van het jaarverslag is opgemerkt dat het jojo effect dat zij hadden geconstateerd niet meer in de cijfers is terug te vinden. Zo was er voor 2019 eerder een cijfer opgenomen in de stukken op het gebied van groen oppervlak van 358 ha, zo staat er nu in het jaarverslag 2020 een cijfer van 374 ha voor het jaar 2019 opgenomen. Ook stond er voor 2018 een getelde hoeveelheid bomen (aangegeven met een *) van 51.136 in de eerdere stukken en zo staat er nu geen getelde hoeveelheid bomen meer in het jaarverslag 2020 maar een cijfer van 60.503 bomen voor het jaar 2018. De vraag die rest is ; Waar komen deze grote veranderingen voor dezelfde jaren vandaan? Waarom is de getelde hoeveelheid bomen uit het jaar 2018 uit de stukken verdwenen?

Hierbij het antwoord op de gestelde vraag. Wij hebben het intern met verschillende afdelingen afgestemd. In de inleiding bij de begroting wordt altijd aangegeven dat de cijfers zo veel mogelijk op de meest actuele gegevens worden getoond. Voor het groenoppervlak geldt dat het bijhouden van data plaatsvindt op basis van gevalideerde revisiegegevens. Dit gebeurt voor zowel het groot onderhoud als de nieuwe aanleg. Dit is in de praktijk een kwetsbaar proces omdat de aanlevering van revisie een 'sluitpost' van een project is en in tijd vaak 'na-ijlt'. Het niet of onvolledig aanleveren van revisie gegevens hebben direct effect op de volledigheid en actualiteit van de data in de bronsystemen. Hierdoor worden ook cijfers in het verleden beïnvloed.

Voor bomen geldt dat ook de interpretatie en de onderliggende definities van de opgeleverde data een rol spelen. Het cijfer 60.503 staat echter ook zo in de jaarrekeningstukken van 2018, 2019 en 2020. We hebben de 51.136 niet terug kunnen vinden.